

**СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы**

1925 чылда
Ундзылестинген.

Өртээ 3 хөл

РСФСР-НИҢ ДЭЭДИ СОВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУН
ЧАРЛЫҢ

автономнуг республикаларның Дээдү Советтеринин Президиумнары, улус депутаттарынын край, область, Москва болгаш Ленинград хоорай Советтеринин күсүскти комитеттери, улус депутаттарынын автономнуг, областар болгаш автономнуг округтар Советтеринин күсүскти комитеттери РСФСР-нин район (хоорай) улус сударынын улус төлөөлөрүнин ээлегият-сонгудаларын 1984 чылдың октябрь-ноябрь айларда элтирде.

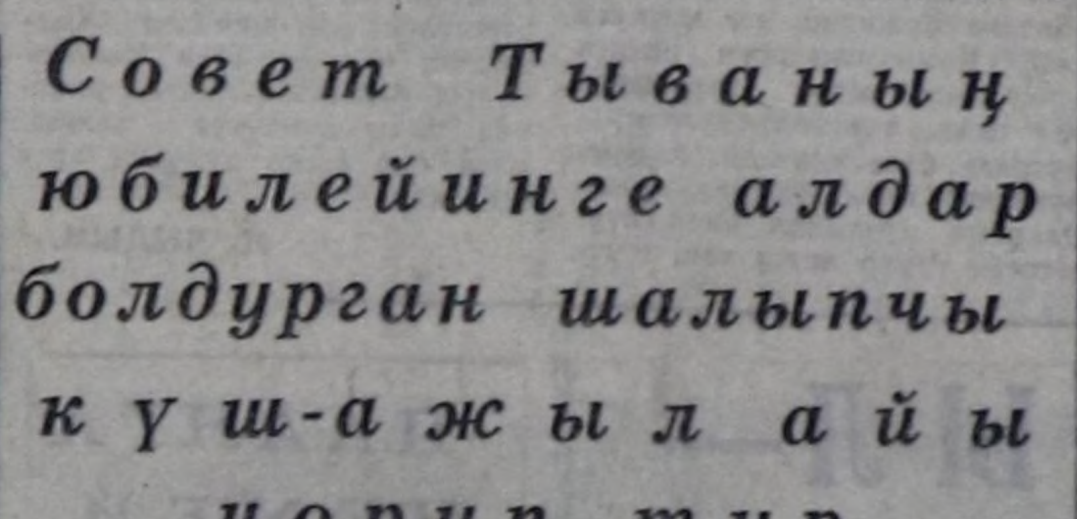
РСФСР-ийн Дээд Сөвдийн Президиумууд Секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1984 чылдың сентябрь 6.

СЭКП ТК-НЫҢ ПОЛИТБЮРОЗУНДА **БАЙЫРЛЫГ**

СЭКП ТК-нын Политбюро-зунун ээлчегиг хуралында дидерин, бугурулгенин шөлдө-өл хевирин, ажыггаарынын контролду боттандыраар ужур-аггесчин, милитарисчин поэтин карачыла. Уктуу бугу, тымчак, та-**ХУРАЛ**

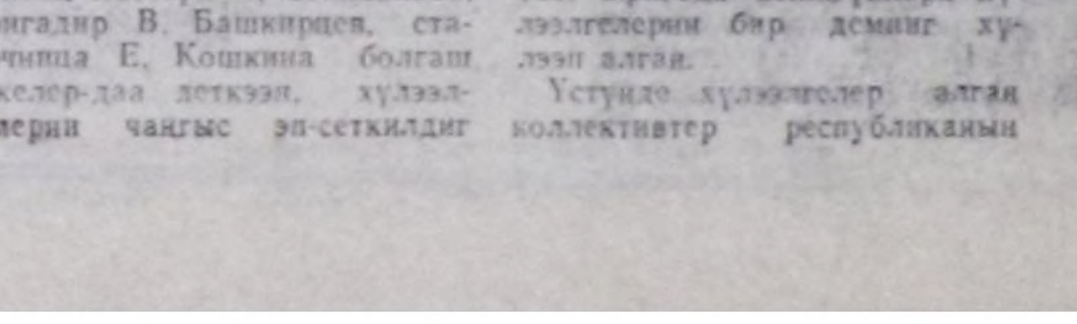
В. МАТСОН,
профоблчовуулагчын бэлд-
үүлэгч-массалыг хийлийн-
нийн инструктору.

адамдардын хүүхдү 50 чөлөөтэй түрээсэд "Каа-Хем" даш үзүүлсэн. Угчид-үйлдүү ажил-агийм

ков, БелАЗ чолаачын Ю. Астанин болган өскөдөр-ал баттарынын сизиларына кий-гырылган деткип, тодоргай са-

де он бирги беш чылдын кол көргүүлүглерин 1985 чылдын декабрь 15-ке чейир күссөн. пайдан ажыр 330 муң рубль-

Э. В. Башкирцев, ста-
на Е. Кошкина болгош
ср-даа дэтхүүн, хүлээл-
ий чангыс эл-сэткйдиг

ЮБИЛЕЙГЕ УТКУШТУР

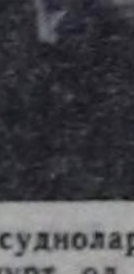
и инструктору.

МААДЫРЛЫЫН
КӨРГҮСКЕН ХООРАЙ

КООРАЙ

A black and white portrait of an elderly man with white hair, wearing a dark jacket adorned with several military medals. He is looking directly at the camera. The background is slightly out of focus, showing what appears to be a building or a wall with some architectural details.

рт судноларын чидирген.
март оа хоорайга дайныны
дүрген ады алырына дуулаш
дугаарында хатат тургузары не
дугар он беш хоорайны даязы
алск кирген турга.

дуга баштай-ла Тийлсеге дээш
хатан, амы-тынын харамнан
Тийлсегени чоокшудамын тур
дугар турсакаалдар кестүп м
бир дугаарына Мурканасы
дээлчег чок таянымчы болуп
Солдатын буттарынын чалы
т — бүгү чогуу сөгөп чет
дуну демдээ хып турган. Он
дуга мугулдуулар ыртан чиде,
суга демдээ берип, салюттан тур
судноларын хей кезин «Ан
медов», «Борис Савофев», «И
«Алексей Хабыстов» дөөш
ке мынг маадирларын атта

С.С. Сабитов

П Л А Н Г А Н Е М Е Й

А. А. Гулиев (солгай талазы)
Н. К. Волочко музейнин аалчы
аппаратынын дайчыларынын
чоруун чугалап берип турары

С. МАЙСТЕРМАННЫҢ фотоз
(СЭТА-ны фотохроникасы)

ЖЫГЛАЛД

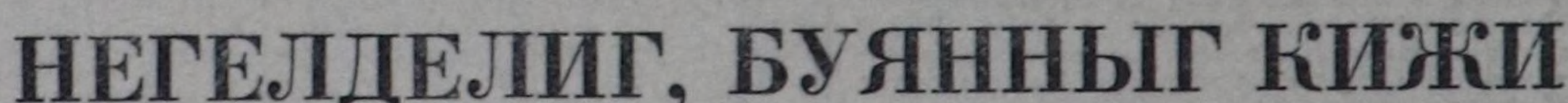
кидоруу мөөнүтү белет

— Соелгу дашынын
ташкынычынын ачмында
гу дужуу багай эвес
Мөөнүтүг черлерни тып,
центнер мөөгу чыыр ача
ымысты ашыр боттаңдылар
— деп, бригадир Ле
Тас-Эникович ажил-ажи
гаалады.

Белеткетинген Варени
ни болгаш дузаан мөө
аңныыр-тыыш ажил-а
Респотребсоюзун бдуу
комбинатында дужаар.

А. ДОНГА
Чөөн-Хемчик район.

СЕВЕРБАЙКАЛЬСК—ЧАЛЫЫ НАЗЫН ХООРАЙЫ

марный улугери эд
ажыл-ишке ак сетки
кызымкайын көргүс
яктар хей. Ыланга
лёр-каспирлер. Олга
рова, Марта Куулар,
Монгуш, Татьяна Куулар
келер-даа ук магаз
баазыныга ажилдап ту
школа-магазинни дооз
лари. Олар амгы узе
лектинин эи кийи
биле, хоочун дагынкы
ыр-биле бир деите ажи
чонга бараан болуп ту
лар.

В. МААДЫ

ЧАНГЫС ЭП-СЕТКИДТИГ ДЕТКИ И ШКИН

БЕРЛИН. СЭКП ТК-ның Чингине секретари, СССР-нин Дэди Советинин Президиумунун Даргазы К. У. Черненкоун «Правда» солунун айтырларынга харыяларынга көдүрүлгөн чаа боттук саяаларын Герман Демократтыг Республикасынын ажилчы чоннары чангыс эп-сеткилдиге деген турар. Тайбыга мыакшыл ол саяалар бүтү чурттарына болгон удуштарын эрге-ажыктарына тааржыл турар деп, Германиянын Социалдыг чангыс аял партиянын ТК-нын Чингине секретари, ГДР-нин Кургане төмөлинин Даргазы Э. Хонеккер Берлинге чүве чугаала турар меделген.

Совет Эмилеги-биле болгон ажидама өскө-даа чурттарына сыры каттышкан ГДР-нин удузу социализм бүтү

талалыг быжылаарын, ГСЧП-нин Х съездинин тайбынын хандырычыч улаган шитпирлерин боттадыларын бодуну кол сорулазы кылдыр көрүп турар. Республиканын тургустунганын 35-чи чымында ажилчы чоннарынын чедикшилерин Совет Эмилеги, социалист өскө-даа күрүштерин ажилчы чоннары-биле кады социализм чазалп алышканынын улам мыа быжылаар, күштерин амы барык дед байдалын империализмге ажилчы кылдыр өскертп чорукту болдурбас деп оларын шитпирлг чорунуа илереди-дир. Кедерге реалсыг күштерин, хамкыч мурунда америк империализмдин агрессия, тайбыга кыжанышканын чымзенишканынын байдалдарында мыагы шитпирлг чорук онза чугула.

Баштай согушкун таварыштарын чаз америк ракеталарын Барын Европада, ол мыкшан Азияда эккен сайгара тургузуп турары делегей байдалын улам чидегендирген. Тайбын дээш демиселди күштерин, боо-чепектерге болгон чепекленгенишкенин дүжүрүнне контрольду хаялдырар амы мычганш эргежок чугула деп, Э. Хонеккер онзалал демдеген.

Бөгүн — Журналистерниң эп-сеткил каттыштырылганын делегей хүнү ИНФОРМАЦИЯ ТАЙБЫҢГА, ДЕПШИЛГЕГЕ БАРААН БОЛЗУН

Соелгу он чыдаа болуп келген информатист частымын хан джир чүве, тодаргайлаарга, информатистың дамы-дарынын болгон хулаа амы-жыныскарынын дугайында чугаа чоруп турары бо. Ындыг изылыг ажил-чорудула хоойлула шууг чүмү-биле удуур, ол болза, КНО-нун Уставы, Европада аймык чок чорук болгон кады ажилдамыла талазы-биле. Чөүлел туралыг түнел ахтым, дыка хей болгондору, КНО-нун база ЮНЕСКО-нун декларациялары болгон резолюциялары чедик делегейниң ниятег хулаа көрдүгөн, документилерге удуурамышак болуп турар.

Социалист чурттарга удуур «информатист даянныг» Барын чүкте чор болгонда тургустунган тускай аппараты — «Хосталга» дээр хоралакчы радиостанциялар, «эмигрант» джир организациалар болгон өскө-даа ол изылыг антикоммунист хей саныг төмөр ажилда турар, Хонекка 200 ачым шакта дашкык 40 чыгым радиостанциялар чүтлө ССРЭ-же безин дамыдыларын чорби ажыг дилдаара чорудуп турарын чугаалаарга-ла чет-чир, «Психологт даянныг» ол төмөргөн удууртуктары оларын непередил турар «информатист» социалист чурттарда туруп турар тургустунган чажырыч улаган дээрин чажырыч-даа турарлар. Ол бүтү үлгедикши харылааларга дүшкүрелдиг байдалды тургузуп, оларын өй-тамыла харылааларынга болгон кады ажилдамыла гызмын шактылап турар. Милитарисч пропагандамын кагаварашканын кидыг-бир «кыгызгааралдыг», «локаль-

алган тургузуп туралару бексырадыр, пропанданды хоралакчы ажил-чорудула чаз-чажыра дээр орадала-жыныскарынын дугайында чугаа чоруп турары бо. Ындыг изылыг ажил-чорудула хоойлула шууг чүмү-биле удуур, ол болза, КНО-нун Уставы, Европада аймык чок чорук болгон кады ажилдамыла талазы-биле. Чөүлел туралыг түнел ахтым, дыка хей болгондору, КНО-нун база ЮНЕСКО-нун декларациялары болгон резолюциялары чедик делегейниң ниятег хулаа көрдүгөн, документилерге удуурамышак болуп турар.

Социалист чурттарга удуур «информатист даянныг» Барын чүкте чор болгонда тургустунган тускай аппараты — «Хосталга» дээр хоралакчы радиостанциялар, «эмигрант» джир организациалар болгон өскө-даа ол изылыг антикоммунист хей саныг төмөр ажилда турар, Хонекка 200 ачым шакта дашкык 40 чыгым радиостанциялар чүтлө ССРЭ-же безин дамыдыларын чорби ажыг дилдаара чорудуп турарын чугаалаарга-ла чет-чир, «Психологт даянныг» ол төмөргөн удууртуктары оларын непередил турар «информатист» социалист чурттарда туруп турар тургустунган чажырыч улаган дээрин чажырыч-даа турарлар. Ол бүтү үлгедикши харылааларга дүшкүрелдиг байдалды тургузуп, оларын өй-тамыла харылааларынга болгон кады ажилдамыла гызмын шактылап турар. Милитарисч пропагандамын кагаварашканын кидыг-бир «кыгызгааралдыг», «локаль-

алган тургузуп туралару бексырадыр, пропанданды хоралакчы ажил-чорудула чаз-чажыра дээр орадала-жыныскарынын дугайында чугаа чоруп турары бо. Ындыг изылыг ажил-чорудула хоойлула шууг чүмү-биле удуур, ол болза, КНО-нун Уставы, Европада аймык чок чорук болгон кады ажилдамыла талазы-биле. Чөүлел туралыг түнел ахтым, дыка хей болгондору, КНО-нун база ЮНЕСКО-нун декларациялары болгон резолюциялары чедик делегейниң ниятег хулаа көрдүгөн, документилерге удуурамышак болуп турар.

Социалист чурттарга удуур «информатист даянныг» Барын чүкте чор болгонда тургустунган тускай аппараты — «Хосталга» дээр хоралакчы радиостанциялар, «эмигрант» джир организациалар болгон өскө-даа ол изылыг антикоммунист хей саныг төмөр ажилда турар, Хонекка 200 ачым шакта дашкык 40 чыгым радиостанциялар чүтлө ССРЭ-же безин дамыдыларын чорби ажыг дилдаара чорудуп турарын чугаалаарга-ла чет-чир, «Психологт даянныг» ол төмөргөн удууртуктары оларын непередил турар «информатист» социалист чурттарда туруп турар тургустунган чажырыч улаган дээрин чажырыч-даа турарлар. Ол бүтү үлгедикши харылааларга дүшкүрелдиг байдалды тургузуп, оларын өй-тамыла харылааларынга болгон кады ажилдамыла гызмын шактылап турар. Милитарисч пропагандамын кагаварашканын кидыг-бир «кыгызгааралдыг», «локаль-

алган тургузуп туралару бексырадыр, пропанданды хоралакчы ажил-чорудула чаз-чажыра дээр орадала-жыныскарынын дугайында чугаа чоруп турары бо. Ындыг изылыг ажил-чорудула хоойлула шууг чүмү-биле удуур, ол болза, КНО-нун Уставы, Европада аймык чок чорук болгон кады ажилдамыла талазы-биле. Чөүлел туралыг түнел ахтым, дыка хей болгондору, КНО-нун база ЮНЕСКО-нун декларациялары болгон резолюциялары чедик делегейниң ниятег хулаа көрдүгөн, документилерге удуурамышак болуп турар.

Социалист чурттарга удуур «информатист даянныг» Барын чүкте чор болгонда тургустунган тускай аппараты — «Хосталга» дээр хоралакчы радиостанциялар, «эмигрант» джир организациалар болгон өскө-даа ол изылыг антикоммунист хей саныг төмөр ажилда турар, Хонекка 200 ачым шакта дашкык 40 чыгым радиостанциялар чүтлө ССРЭ-же безин дамыдыларын чорби ажыг дилдаара чорудуп турарын чугаалаарга-ла чет-чир, «Психологт даянныг» ол төмөргөн удууртуктары оларын непередил турар «информатист» социалист чурттарда туруп турар тургустунган чажырыч улаган дээрин чажырыч-даа турарлар. Ол бүтү үлгедикши харылааларга дүшкүрелдиг байдалды тургузуп, оларын өй-тамыла харылааларынга болгон кады ажилдамыла гызмын шактылап турар. Милитарисч пропагандамын кагаварашканын кидыг-бир «кыгызгааралдыг», «локаль-

алган тургузуп туралару бексырадыр, пропанданды хоралакчы ажил-чорудула чаз-чажыра дээр орадала-жыныскарынын дугайында чугаа чоруп турары бо. Ындыг изылыг ажил-чорудула хоойлула шууг чүмү-биле удуур, ол болза, КНО-нун Уставы, Европада аймык чок чорук болгон кады ажилдамыла талазы-биле. Чөүлел туралыг түнел ахтым, дыка хей болгондору, КНО-нун база ЮНЕСКО-нун декларациялары болгон резолюциялары чедик делегейниң ниятег хулаа көрдүгөн, документилерге удуурамышак болуп турар.

Социалист чурттарга удуур «информатист даянныг» Барын чүкте чор болгонда тургустунган тускай аппараты — «Хосталга» дээр хоралакчы радиостанциялар, «эмигрант» джир организациалар болгон өскө-даа ол изылыг антикоммунист хей саныг төмөр ажилда турар, Хонекка 200 ачым шакта дашкык 40 чыгым радиостанциялар чүтлө ССРЭ-же безин дамыдыларын чорби ажыг дилдаара чорудуп турарын чугаалаарга-ла чет-чир, «Психологт даянныг» ол төмөргөн удууртуктары оларын непередил турар «информатист» социалист чурттарда туруп турар тургустунган чажырыч улаган дээрин чажырыч-даа турарлар. Ол бүтү үлгедикши харылааларга дүшкүрелдиг байдалды тургузуп, оларын өй-тамыла харылааларынга болгон кады ажилдамыла гызмын шактылап турар. Милитарисч пропагандамын кагаварашканын кидыг-бир «кыгызгааралдыг», «локаль-

НАЙЫРАЛДЫҢ БОЛГАШ КАДЫ АЖЫЛДАЖЫЛГАНЫҢ БЫЖЫҢ ҮНДЕЗИНИ

ДЕЛИ. ССРЭ-нин болгон Индиянын аразыга Тайбын, найырал болгон кады ажилдамыла дугайында керэниң 13 чымында болгон Индиянын хамарышпас чорунуа 37 чымында тураскал болдурган найырал найырал айм Индияда доогулар. Индиянын паралазанын чангыс эп-сеткилдиге болгон амыг алырга, ий талалыг найыралчы харылааларын болгон кайы-аыгга-даа ажилчы дед эргелг кады ажилдамыламын быжымын ол ай база катан чырыктыларын көргүскөн. Доогулар ай ССРЭ-нин болгон Индиянын аразында бузулбас найыралдыг күчүгүт көргүзү болгон деп, «Нэшл геральд» солун бизе.

Айлыг хемчегеринге кийришпир эрттерин байырлыг кедерге, митингилерге, конференцияларга миллион-миллион индиялыг кийриш, экономикаын болгон культураны талазыга ССРЭ-нин чедикшилеринин дугайын тоожаан делегейлерге, совет филдмнер фестивалдарына, совет артистерин уран-чечен коллективтеринин оюн-көрүштөрүнө чоралы. Делде, Бомбейде, Калькуттада болгон Мадраста совет культура төмөргөн ох хунерде кижилер онза хей болгон. Совет

ертемин, культураны болгон уран чүтүлдү мида ажилда турар Бажыныла совет фото-делеттерге чорон кижилер мыгадан көргөн сеткилдиге керэниң. Бажылыларын арттырган. «Бистин чурттары» бистин улауларын аразында найырал кижилерге тайбын хандырыл берип турар болгон-биле «быжыг» дээр бижигелди Дели университетинин студентин Манодж Васулар арттырган. Бүтү чуртка айны эрттеринге хей-ниинтин массалыг организациалары — Инди-совет культура ниятилеги (ИСКН) болгон Совет Эмилеги, өнүктүрү ниятиле улу салышканын кийриген. ССРЭ-нин болгон Индиянын аразында харылаалар аныз-бүрү ниятиле тургузуп чурттарыны күрүшлөр аразында харылааларын үлгөр-чижээ болуп турар деп, СЭТА-нын корреспондентинин айтырларына харылаан - тура, ИСКН-нин даргазы Литто Гхош меделген.

Бистин чурттарыны улауларын аразында найырал улауларын тайбын болгон аймык чок чорун камгала арттырынын чугула фактору болуп турарын айткан, ол байдал АКШ баштаан империализм күштер боо-

чепектерин кажыгызыдан-да арттык эдилерилдү будурт, өскө чурттарыны шитки херектерин дерин өзү-биле холгаарлап, улауларын салым-чолун кара туралыда аажылап турар амыг күнөрдө онза ужу-дузалыг деп, ол дарга меделген.

СЭКП ТК-нын Чингине секретари, ССРЭ-нин Дэди Советинин Президиумунун Даргазы К. У. Черненкоун «Правда» солунун айтырларынга көдүрүлгөн чаа боттук саяаларын Герман Демократтыг Республикасынын ажилчы чоннары чангыс эп-сеткилдиге деген турар. Тайбыга мыакшыл ол саяалар бүтү чурттарына болгон удуштарын эрге-ажыктарына тааржыл турар деп, Германиянын Социалдыг чангыс аял партиянын ТК-нын Чингине секретари, ГДР-нин Кургане төмөлинин Даргазы Э. Хонеккер Берлинге чүве чугаала турар меделген.

Совет Эмилеги-биле болгон ажидама өскө-даа чурттарына сыры каттышкан ГДР-нин удузу социализм бүтү

ДАШТЫКЫДА ПРОФЭВИЛЕЛ АМЫДЫРАЛЫ ПРОФЭВИЛЕЛДЕРИНИҢ ШИИТПИРЛИГ ТУРУЖУ

БРАЙТОН. Англыг тред-юнионнар торилер чазанын антипрофэвилел политиканын шитпирлг удуурамын турар. Профэвилелдеринин болгон М. Тэттеринг консервативтиг чазанын аразында харылааларга хамарыштыр тред-юнионнары Британ конгрессин чыл бүрү болуп 116-гы съездинде калбарган саяалашканынын ниятин утказы ында. 1980 болгон 1982 чылдарын профэвилел доойлужудуларды, ол, мыкшан профэвилелдерин талазы-биле чаз хойду төмөргөн тред-юнионнарын херектерин дерин өзү-биле холгаарлазы болуп деп, хулаа алдыган документилерде айткан. Ол хоойлулар Великобританиянын организациалыг ажилчы шитпирлгине чарыларын кийри болгон ону дыка кошканды сорууга салып турар. Кон-

серваторлар чазанын анти-профэвилел политиканын удуурамын дээштит

туржур төмөргөн, ажил сокс-дымышканын чарларынга чедир тред-юнионнарын Британ конгрессин удуурамын бүтү-ле эргежок чугула хемчегерин алыр хулаа алдыган деп, хулаа алдыган резолюцияларда онзалал демдеген. Эрге-чажырага кийриген таза-рылаа, М. Тэттеринг чазанын хулаа алган бүтү-ле антипрофэвилел хоойлуларын доп-доран күш чок болдурарыг Лейборист партияны документилерде ба-за кыгырып турар.

(СЭТА).

ЧУРУКА: Лондонун эң көрүштүг чүлүг апарган Бенин курант-шантарлыг Вестминстер ордунун кай-гамчыгыг суургазы.

В. КОШЕВОНУҢ ФОТОЗУ. СЭТА-нын фотохроникасы.

КАТТЫЖЫЫШКЫНЫҢ СЪЕЗДИЗИ

ЛА-ПАС. Боливиянын ажилчы шитпирлгине төмөргөн чуртун аял улу профэвилел каттыжышканын VI съездин ажилы Котамбаа коорайла эгелзди. Чуртун аныз-бүрү районнарында жуу-ганда келген муң ажил делегатаар мида кийрип турар. Съездин ажилчыларын аразында — ССРЭ-нин, Кубанын, Никарагуанын, Венгриянын болгон өскө-даа чамдык чурттарын профэвилелдерин делегациялары бар.

Съездин делегатаары өт-чөтүг үдө төптүг ажилын

чугаалажы, республиканын ажилчы чоннарын демиселдин чаз сорулаарын айт-ты, Боливиянын ажилчы төмөргөн удуур органдарын солугу.

Съездин будүгүндө чуртка митингилер, хулаалар, массалыг чыккалар болуп, чонун демократтыг чазалп алышканын камгалаарынга, АКШ-тын империализмге деген чуртун политиктиг болгон экономикаын хамарышпас чорун дээш улустун демиселдин Боливиянын ажилчы төмөргөн улу ужу-ду-

залын оларга меделген. Боливиянын президенти Э. Силес Суасо профэвилел шууганынын делегатаарын чоруткан чазанын съездин ажилчынын түнелдери чуртун хосталганы болгон бот-эргезин улам мыагы быжылаарына, демократтыг күштерин айлалаштыр башка-рына болгон ажилчы массаларын материлдиг байдалын экижидеринге көсү рольду ойнар ужурул деп онзалал демдеген.

Э. АБУЛЛАЕВ, СЭТА-нын корр.

ДОПЧУ МЕДЭЭЛЕР

ПАРИЖ. «Чазартыла» деп чагымын алган, будүрүшкүнү кызыра, ажилдамыла салыг үндүрүшкүнү кызыра чөтүг чуртун улуз каттаалдыг политикага удуу забастовка демиселдин фран-цуз ажилчы чоннар күштелдир-ип турар. «Крезо-Луар» деп машина туудуну компаниянын дирекциясына турары Крезо хоорайга болгон чыккалар ол компаниянын 4 муң ажил ажилчыны кийриген. 25 муң ажилчыны ажилдамын дүдүр деп шитпирге удуу олар боттарынын шыгыг удуурамышканын илереткен. Ол дээр чүтлө баштайгы бөлүктүр деп компания элери чугаалап турар, ам-даа 10 муң ажилчы, тургустарын кызыра көрдүгөн. «Компаниянын заводтарына

ажымын тургустарын кызыра-рында кандыг-даа чөтүг чылда-ган чок» деп, «Оманите» солун меделген. Национал үлестурун эң сайзырангы будүрүлгелерин каттыштыр турар. «Крезо-Луар» компаниянын ажил-чорудулазын хандыра болгон ажилчы чоннарын эрге-ажыктарына дүжүп турар шитпирин ты-вар херек деп, ол айткан. ДАМАСК. Израыл шерп бекеткелдеринин аймылдыг кылдыр өскүп турарын дугайын мыда тараткан Палестина хосталганын улусу фронтунун Политбюроунун кижилер Б. Абу Шариф меделгенде айткан турар. Тель-Авивтин чажырыкына АКШ-тын дегимчел-биле Ли-

ванга болгон оң кожамы Си-рияга удуу чаз халлаашканын кылырын белеткеп турар деп, палестин удууртук медел-ген. Оон сорулазы болза Ли-вананын национал-патриоту күштеринге, палестин удуу-рамышкын шитпирлгине со-гуту бээр, а ол мыкшан Ли-вананын тургустун кошканды болуп. Оон-биле холбаштыр араб улустарын дегимчелг күштерин хураалын быжы-лаарына Б. Абу Шариф кийриген. Сирияны, палестин удуурамышкын шитпир-лгине база Ливананын на-ционал-патриоту күштерин сыйк каттыжышканын на-рамыс халлаашканын сеп-тешкенин буурадыр, аме-

Шалычы ажыл - шити - төрөөн чуртка

Чехословакиянын бүгү хөмүр-даш шахталары бо чылдыг баштайгы ады айлары-нын дургузуна одаар чүлү казып тымарын паланын ажил чүткөткөн. Республи-ка барык 66 миллион тонна «кара алдыны» алган, ол дээр 1983 чылдын баштайгы чартымыда тургустунган 2,3 хуу хей-дүр. Күш-ажылы бек ректораттын эгескелери бо-даа уладала Сонг-чехияны чурт-та эң улуз дээр хөмүр-даш бассейнин дажылары болган, Ында хөмүр-даш ажил арга-биле казып турар. ЧУРУКА: Хомутувтун чогуунда Тушминеде «Наступ» шахтала социалист күш-ажылы эң ажилды бригадамы, Совет Армиянын Чехословакияны фашист эгескелерден хосталганын 40 чымыга адал кылдыр бо муракчы коллектив чедик беш чылда (1951—1956 чылдарда) хөмүр-даш тымыжын палын хуусаа бе-тина, 1955 чылдын ноябрынын бирги чартында күсөлип дооар хулаага алган. ЧТК—СЭТА-нын фотозу.

КАЛБАРТЫР ДЭЭШ

ЖЕНЕВА. (СЭТА). Яны-бүрү социал системаларыг чурттары аразында «салды-жымыш болгон экономика-ныг харылаалар» деп төмөргөн хонук семинар ажилы Женевада Нациялар орду-зунга дооскан. Салды болгон КОНКТАД хөжүмдөзүн талазы-биле чөүлөзүл сентибре 10-да ажа ажилчылар 29-ку сессиясында бекеткелди кан-чаз чоруп турарын семинар-га чугаалашкан. КОНКТАД

секретариатынын социалист чурттары-биле салды-жымыш кылдынын КНО-нун Эмилеги болгон эргети-шчилел институту-биле ка-ды организациалар бо се-минарын киржикчилери кай-да талаа ажилчыг салды-жымышканы болгон кады ажилдамын калбарты-нын чүлү-бүрү талазы-биле, оруктарын, методтарын чуга-лашкан.

Делегей аразындагы Сван-дид Африканын хамарышпас чурттары-биле харылааларын быжылаарын улаган политиканы чорудуп турар. Африканын Муруу чүтүгү чурттарынын хөжүмдөзүн айлалаштыр талазы-биле конференцияны ажилыга ол иде-кейлиг кийрип турар. Ол кон-ференция он бүтү келжүшү-күрүн экономика талазы-биле ажулуг бот-тускайлап чоруп чедип алырын бодуну кол со-рулазы кылдыр салган.

Афган найысылалга массалыг чыскаал

КАБУЛ. Афганистан Демократтыг Республикасынын барын-герман найысылал Бонда элчи черинге халлаашкын кыл-ган контролостуг херин негеттерин чымзенишкенин-гине удуурамышканын массалыг чыскаалы афган найы-сылалга болгон. Афган парлаганын дындыгыларын буугар алмрга, чыс-

ТАЙБЫҢНЫ КАМГАЛААРЫНЧЕ КЫЙГЫРЫГ

НАЙРОБИ. (СЭТА). Бүгү-нүгү тайбын камгалаарын-че, ядролуг чепектиг бүтү хемчегерин шитпирлгине, бу-дүрүр, шекеэрин болгон сай-гара тургузуп доп-доран массалык хөмүр-даш ты-табын айтырларын талазы-биле делегейин алаа бол-гон 4-ку конференцияны кий-гирген. Ажа хулаа алдыган декларацияныг 60 чурттар-ныг бүтү-ле шажин-тауду-гелерин талазы-биле им-периализм күштерин киж-и төмөргөн эрге-ажыктарын боо-чепектерин эдере буду-р чорукту хоруурун дедик

чугаалаан. Күрүшлөрүн ми-лиардастары, боо-чепек са-дылаары, делегей болгон шитки айтырлар шитпир-лгине, хөмүр-даш ажил-чорудула дээр чорук кадык деискеэрлерде хөмүр-даш ажилчы ты-табын келирген чедир, ол чо-рук анык хамарышпас күр-нелерге дыка улуг каража-кооралды чедир турар деп, документке чугаалаан. Ажы-агы деискеэрлерге болгон чурттарга шажин айтырла-рын чурттарынын иштал-даа, күрүшлөр аразында чө-рүлдүлери калбартырыла ажиллап турар чүлүг бар деп, декларация айткан.

СВАЗИЛЕНДИНИҢ УГЛАНЫШКЫННАРЫ

МАПУТ. (СЭТА). Африка-нын Муруу-Чөөн чүлүгүле ку-руенин—Свазиленин улуз хамарышпас догунашканы-нын он адалгы чымы бо хун-перде меделген турар. Экономика талазы-биле хо-жулап чорукту ажил эр-теринин айтырлары Бүтү чуртун мурунда чиди-биле турустуру келди. Чоу 600.000 киж-и болуп турар Свазиле байлак бойдускур-ларларын. Оон черинде хемчегерин, хөмүр-даш-ты, адалгын, даг-дугуна байлак чедир илерет тыл-гын. Свазиленин тутат и-жын делегей рингоуда бедил-биле үнелер, ол иш чуртун экспортуну кол чүлүлери-нин бирозу болу берген. Тара-зыннар кукурузын, хөвөн, та-заактын, шайын, индустри-алын тары өстүрүп, мал ажи-лым кылды турар.

Делегей аразындагы Сван-дид Африканын хамарышпас чурттары-биле харылааларын быжылаарын улаган политиканы чорудуп турар. Африканын Муруу чүтүгү чурттарынын хөжүмдөзүн айлалаштыр талазы-биле конференцияны ажилыга ол иде-кейлиг кийрип турар. Ол кон-ференция он бүтү келжүшү-күрүн экономика талазы-биле ажулуг бот-тускайлап чоруп чедип алырын бодуну кол со-рулазы кылдыр салган.

МИНИШКИН

Сеткил-чүрөм бөгүн чаа-ла чымчак келди! Сээ-биле хообашкышты, чүгө боуму? Боуму-ла чарашкыны, богда мен деп, Болбас теске чоранынны миний, Алар!

Эрте дээр мени катган, чоруканын Эм боуму. Тодуум кочуг багы болду. Теске кижэ өнүк-тала болбай көр. Дени айт дег, ушта соккаш, арлып-ла көр. Алар, сөзү таварышкан, ат бол частым: Аал-оран, ха-дунма, эш-өр шуту Утундурду. Чорга семис улуг кас дег, Улуургактын хени кеткен, башы чордум.

Дээрден дүжү, чорон үнү келген мен бе? Тейин-биле миниминин журу чүр? Хензиг хемин саймын-ла ойноп-өгөлсө, Хенче-анай бажым дозуп, өсчүк мен чоп?

Каразын-лаа, агын-лаа малайын, Каракарым халат алган чорай-дыр мен. Алар, мени эрте дээр каапкан барам, Анаа бодун шыр-арым мен энт!

Арат-чонум артык шүгәлсө негесей, Алар-артым белинине көдөр-дыр. Ыкмыкты ол хундуккай чүдөн арыг, Ынакшыдыг сагып көрү чуга-дыр. Александр ДАРЖАЙ.

ТЫВЫЗЫКТАР

1. Кишти бөрт кылып алган, Дырбактыгы чагы кылып алган.

Атты хоялап алган, Ытты муноп алган. Тевени мырып алган. (Бажымы динг амында).

2. Мезинин ады—Чар-Чумур. Адазын ады—Бай-Сага. Кызын ады—Хыртм. Огулун ады—Ортуп. (Бажымы үнүште).

3. Донул өлгөн бе дээрсе Чогузын алдары келип алган. Чогуз берген бе дээрсе Аксында чаг мырып алган.

Ытка мыртып өлгөн бе дээрсе Бажын ооргалан алган чыдар. (Бажымы чеме).

4. Эрестиг-эрестиг хаапы чорза-лаа Эгизин-даа чок, эдизин-даа чок.

Эгездери чыла көргө-даа Эрик иштинде чыдар. Ол-ла хевээрин көргө Оңгар иштинде чыдар. (Бажымы үнүште).

О. ДАРЫМА чымп бижээ.

ДҮРГЕН ЧУГАА

Ширдезе Чичи буга, Бугалаа Буур доос, Доостаз Донул белек, Белекесе Бекенчаа, Чаалаа Шарбык-Курзук, Курзуктаа Кулаа хээ, Хээлесе Хээ даам, Дамалаа Тарба төгүс, Төгүлесе Төрбүн хаай.

Хаайлаа Кара челим, Челимесе Чеди кулаш, Кулаштаа Куу туман, Туманлаа Туман хөөрө, Хөөрөлесе Хөлбө маас, Маастаа Багадаш дөзү, Дөзү-дөзү Төдү малгаш.

Бавуу Шогжолович КЫР-ГЫСТЫН куустекенинен О. Дарыма дымнап бижээ.

АҢНАР КЫМНЫ ЭМНЭЭРИЛ

Болгар эртемденерини шын-чындыгына алырга, сүт чымштыгы болгаш куштар эмненини «чымшын» билер. Чимжээрге, морзук кижилерден мурун минералдыг сугдарын эм шынорон айткан. Төрүкчү морзук бичи оолда-

ЧЕР АДААНЫҢ ЗООПАРЫГЫ

Муруну Франшида анаа эвес зоопарк ажиттыган. Ол 200 метр хамы куйда турар. Ында делегейде динг амыт-танарын төлөөр чыгып. Ук динг амыттанар хуи чы-

СЭТА — КИОДОНУН ФОТОЗУ.

Японияны Киодо агентиле-дини дымнап турары-биле алырга, Торисима ортулуктан ак ооргалыг 200 альбатростар тымалган. Мурунда оларын шуут узуктагынан кылдыр санап турган. Япония, Аляска, Гавай ортулуктарын долган-дыр эртемденер ол куштар-нын уяларын шынчыл көр-гөн. Оожум океаннын ол хо-вар динг амыттанарын чок бо-луп турар кол-ла чылааган-ны — оларын онзагай чараш дүгүн ажыгаары-биле кон-троль чок аялп өлүргөндө. Ак ооргалыг альбатростарын уяп чорда көргө дымка уаг. Оң бирининин-не дөлдиз 8 килограмм чедэ бээр, а ча-гынын хени 2,5 метр.

ЧУРУКТА: Торисима орту-лукта ак ооргалыг альбатрос-тар.

Рассказ

Владимир Сергеевич эл-чегил речке үндүрбей бар-ган.

— Чүү болган чүрө? Чү-венин журун чүгө...—деп, ол ичкынын Федор Николае-вичтен айткан.

— Чүвенин журун чүгө бистер эвес, бээр телефоннап турар уаасток шагдаам, сээ-рейстен — бугун хуи озаалап келген баянчак турар. Лу-не-дыр, Петров. Күш-ажыл-ды сатыла-чүрүм, хуи «КамАЗ-ты» ажытып бугу-рукчу ажыл деп чүл дээр-нин күрүнө бугу-биле бодан көр!

— Силер харып күш-ажыл кижизине күрүнө бугу-биле көрүп көрүңер. Профессор дүрүмдө кайда мыды...

— Профессор ооргалан-ма, Ол база совет хоюлууну эвеле болду айып. Хою-лу — бистин талааста. Ын-ча тейер болууча, — статья бугу-тар үндө шылапкан, ка-ла-даа сымас кылып кээр бис Оон орунча хары, Ыл-диришкенин атан салгаш, өскөз хайды. Машинанын хуура?

Петров харыга бер-ген. Начальник кабинетини экинчи халык кылган, до-раан деди бажыл келген секретарин чугаалап: — Дүңгү болду Петров-тун «КамАЗы» түтүзүп алар кыл-дыр дугаалап — долдурган, механикти менче келдирип-сен. А Петров-биле шугааш-па, ол ам чүвенин журун би-ле берген боор.

— Бичин манзар болган.

ИДЕГЕЛДИҢ ОТЧУГАЖЫ

дир, даргада өскө кижилер бар. Оон кирер силер, Федор Николаевич. Хөгдү музыка-дан дымнап — дээр, стол амында радиоу секретарь ажылдадык.

Таванын музыка төнөргө, дикторун үн дымнапкан: «Совет кижилер мыды болу-ру рубрикага, болган тавы-рылган дамылар-дыр бис.

Чыгыш Кыргыстын ка-дайын эдиз хенертен за-дый берген. Оон өл алаар-ды озаалап, Тей-Ужу деп чеге турган. Аала өскө кым-даа чок, чүгө чеден ажыг харыг кырган кези-биле чыгыш боду оларда нарын байдал тургустунган.

Кежээ дүжү, карагыла-лаа берген болза, чыгыш багда адын мунган, салбыр эм-чизинче дайкан. Дус-Дагаан үнөт машиналарын чыры-идегелдин отчугаштары ыш-каш көзүлүзүн, «Чүү ка-дыр-даа болза, оларын до-ра-дыр» кылдыр Кыргыз до-ра-дыр, орукче угай ужу-тур олуткан. Айт кооргалар-ны — болгаш хараганын ажыг шурап олурда-ла, ма-шиналар эркийле берген. Сөөлү машина бери бери эвеси. Ынаа-лаа жок чеге кырыс чүктү «КамАЗы» чедэ калдып келген, мырнай кабина дүжүгө — «Тур Док-таа» — деп, алдырышкан, шала берген чыгыш.

«КамАЗ» чоруту доктап турган. Дус бугу-дүгөниг турган, хонук-хууразында озаалап Кызылче чыгып бар-чүрүрүн чалаачы эр тайып-бырлаш. А чыгыш база чеге-теринден иштин-саат-тыг ле кижини салым-чолун-га башкаан дүрүрчү бий-далы дамытышкан, ада кижини сеткилинен эреш-кен.

«Өнүктөр берге үде бия-чир» дээр ышкан, олар ча-гыс аз иштинин үндү-генер. Орук баштан халы-кай чыгышты чырытышкан, дус сөөктөк ар чыган кар-гыраал олуткан.

Аала келген, үе кидир-бей, доран-ла салбыр та-вуче чоруканар. Кырыс дорт орукту абытышкан, кадайын түлүп чоран. А чо-лаачы бурунгаар көрүңер, — «Удаас, удаас, доран чедэ бээр бис» — деп, чарыкты-арын орадашкан. Шынал-ла, салбыр түнүгө доран кел-генер. Эмчи чок—район кир-ген болган. Байдал улам на-рымдаан. Олар кабина иш-тинге далайгы сүмөлешке-нер. Ие кижини эмчи холуга чедерини шиптирлеш, со-во-чок түнүгө далайгышкан.

Шак — сөөлү кино тарап турар үе турган. Клуб дү-жүгө кезек кыстар машина чырынга көзүлүзүн. Дени-дүн чыгыш кабинадан бажы угулган — «Эй, кыстар! Силерин ариандар божууду билер киж бар бе? Бээр кел-чирем!» — деп, алдырган-ла. Кыстар алдыгышкан, ылай болганар. Орук. Ие алгы-рышкан. Чаш кижини кыш-кызы үнөт. Машина орук

кыдынын онгарыне кире халык бер чаккан. Девидинг минутаар. Ынчаларык ма-шина чорбушаар. Идегелдин отчугажы кыпшышкан.

— Хенин чүгүн-биле кезе-рид? — деп, чыгыш каби-на-ны сонгу орунда не-биле ажазырашкан, сымаран-ган. Чолаачы тыркы рулда долгамышкан, камааныдан долгукрап уштуп экилеш, оон бичин ажиткан сунган.

— Силер, силер кезип кө-рүңер. Шак-ла моорган — деп, чыгыш чугу-дугаа киди-райп келген, оң холу-биле кезиккен.

Шак минчалдыр орус чола-ачы тыва иенин огулун хир-пин орукка кескен. Ие ий дамын олчалык болуп, ий-анин эки жас уруг эмилеге божууткан. Ийстерин ат-тары — «КамАЗ» чолаачы-на тураскалтыган. Оолдун ады — Шофер-оол, а уругу-ну — Кама.

Солун чүгө—ада-не чола-ачын, ат фамилиядан бил-бес болганар. Ынчаларык эмчи хенин дүе таарып кирген 15-12 ТВА дугаарыг «КамАЗ-ты» туттурганга тургускан уаасток шагдаам.

Ий актымыдан чолаачын ат-сым Владимир Сергеевич Петров деп илерен. Силерин чыгыш Кыргыстарын ө-бү-лөсү, ийи уругларылар Дус-Дагае чалап тур. Вла-димир Сергеевич. «Совет ки-жилер мыды болу» деп ру-биканы дамытышкан.

Радиога музыка ойнай бер-ген.

— Силерин чолаачын эвес бе? — деп, секретарь ай-тырган.

— Ындыг чолаачылар чүг-ле биске туруп болур. Ийе. Владимир Сергеевич — дээр, начальник телефон чы-шээрдин алган, чугаалап: — Гала сен бе? Радио дым-нады бе? Чок-ла чок. Анаа олурбайн, оода радиодан-ла дымнап олуруп көрөм. До-раан машинадан тыккан, Владимир Сергеевич Петров-тун. Азымында өскө ажыгте кирбиз боор. Че че үн чугаан соккат. «Чаргы-ла, дажып түр бе?» деп чүл чү-вө Кайып-лаа бол тымнар!

— Манзар дээр шыжыга бердинер бе? — деп, сек-ретарь эчкөкүшкан.

— Чок, Кайып. Чүү ду-гайында келдирткен дарга боор бе?

— Пионер лагерини, мал-чеми белектеринге машина-техника бичери дээр, чүү чок дээр силер.

— Ынчамайнап... Ажыл-ны хей-хей, хөмүрерти өжө бээр эвес, идегелдин от-чугажы чалдыраштан чоруп улус ышкыжыл бис.

Хенертен Петров кирп-кеген. Ол начальникти кө-рүп каап, деди үе берген. Владимир Сергеевич Ки-ригер, кирер! — димнап, начальник чиги кочуг оон соонче ийи болган.

Ва. СЕРЕН-ООЛ.

Совет Тываның 40 чылынга уткуштур

СЕТКИЛ-САГЫШКА АРТАР

Долгар Шагаровнага чоок-та чаа уурашкан, сеткил-сагышка артып кээр сактыш-кынарын дымнап аргалыг болдум.

Тыва бижикти тургускан күш-ажылч артарын амы-дарында онзагай болуш-кун болган. Ол болушкуну ынчан анык-өскөниң үжүк өөренип алдырыче хей-аыт кирген. Чер-чеге чалап школары болгаш бөлүмдө ажытылып турган. Ол үеде Шагдыр уруу Долгарын нараккы Тожудан Кызылче, Тыванын херэжесинини хураалыне баар төлөөрлери бирезинге сойган. Кезек киди Бин-Хемни кузу салап баткан, бир-ле дугаар Кы-зылды көргөнер. Хураал солун эртокен. Анаа херэжесин кижини эргелерини, чаа амы-дарыда тургузарына оон кир-жилегини, бижик билбес чо-рукту уузкаарына дугайында дайырыларын онзаалап чугаалашкан.

Узатпаанда Долгарын Москваже КУТ-ка өөренири-биле чорудуңкан. Анаа өөренип турган, калы-ны бажыла-биле чанар ужу-рга таарышкан. Кызыла кээр-ге, ТАРН ТК оңу улаштыр, нем-школазына киялып каап. Уш чыл өөрөгөш, ол банкыга аныкчыл, садиг-даа ажалдап чорган.

— Тожучу Тоора-Хемге

чедэ бээрме эмилеге са-ниткаалады каап. Орта чыл ажит ажалдап чорумал. Кы-зыла эмчи сестраларын түр куруу ажиттыган деп мындыг. Оңу дымнап, ко-жуи чери-биле сүмөлешкен, өөренип чедип келген мен.

Чыл хире өөрөгөш дозуккан бис. Оон Саарбаймы, мени база бир экинчи Кызыла ажалдаары-биле аоттырып алган. Ынчан суг кызынга чангыс эмилеге (амгы №3 терапевт чери) бар чүе. Баштайгы айда практикадаш, оон эмчи сестрала эгеледи-вис. Ол-ла хевээр кадык та-мала шугу-мунга ажалдап келдим — деп, ол чугаалап өр.

Долгар Шагаровна күш-ажылчы баштайгы базымун Тоора-Хемден эгеледи, Каа-Хемини Сарык-Сепке, Чөө-Хемини мичаардагы Сол-чу сүмүзүн эмилеге сал-бырларынга эгелекчел ажалдаган. Ол кол ажымы-дан алгыда, санитарияны дүрүмөрин, арыг-шевер би-лигини чоңга таймырлап, нентерип келген.

— Ынчан Солчура школа бөзүл бар эвес. Төрт ор-чун божуудга бажыны чаа тургускан турган. Чоңуу ка-дим ажалдаары-биле арыг-шевер дугайында бөссөм чалаага барган черимге-ле

кылып, черле мичаш хура-л-суга-лаа халас эоттирбей, кадыкшы талаа-биле сур-таал ажылып кылып келди— деп, ол сактып чугаалап овар.

Шынал-ла, Долгар Шага-ровна алаа ажалдаар үеинде бодуну кызыман көргүзүп, чон ортузунга профилактиктиг хемчегерин чорударына бо-лунара аргаларын ажылап келген. Шак мындыг ажылын үнелелди ТАР-нын Биче Ху-раал Президиумуну Хундуал бажы-биле шаңдаткан. Сөө-дүрөд, 1943 чылда ТАР-нын Куш-ажыл орденин тывыскаан.

Оон амыдарынын аай-мы-биле Кызыла кээп, №2 шко-лага сестралап ажалдаар-дын, бөтшөр-аиттер шко-лазынга өөренип кирген. Ол школан дооскандан бээр 30 чыл эжа берген. Бу аразында Чедер, Тарме аржаанырына, Дус-Хемге, №1 поликлиникага, Кызылдын кадык ажыл-гай техникумунга дээр, каа-лаа бирган черлеринге эмчи-ниң ак сеткилдиг ажылы чо-нуун хундуккай, максатын чедип ал келген.

Долгар Шагаровна 1939 чылдан бээр коммунист, хей-лини ажалларында ийне иделептир кирген чорал. Коммунист партия эге ор-ганназынын секретары-га, профком кезиңүңгө, СЭКП Кызыл хооркомунун

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлүнде ол Кызылдын ге-ология экспедициянын авто-базынын эмилеге пункту-зунга ажалдап чорган. До-лгар Шагаровна Ынак алаа база эжа ажалдап дээр. Тө-рүн чуртунуң белек үнелелди, Ленин орден-биле ша-наткан. Амгы үеде ол пенси-онер-диз болза, хей-линин амыдарында иделептир киршишкан. Оңу эмилеге,

кежиңүңгө, хоорай Совет-ниң депутаттыга каш удаа сонугуп, партиянын болгаш чоңуң идегелдине бүргөдип келген.

Сөөлү